

Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології, 2022, № 6 (120)
activity, stages, methods and forms of formation of natural sciences competence (procedural block) are selected, as well as diagnostics of the level of its formation (resultative block) is conducted.

The effectiveness of the proposed model is confirmed by the high results of pupils' participation regional and national competitions and projects. The practical significance of the research consists in the development and implementation in pedagogical practice of a model for the formation of the natural sciences competence of pupils of an out-of-school education institution, in the preparation of proposals for the implementation of the obtained results in the work practice of other circles. The proposed model can be effectively applied in the educational process of institutions of general secondary and out-of-school education.

Prospects for further research can be the study of the methods of formation of the natural sciences competence of pupils by means of research activities in an out-of-school education institution of tourism, local history and scientific-technical direction.

Key words: *natural sciences competence, institution of out-of-school education, ecological-naturalistic work, research activity.*

УДК 37.01/37.09

Раїса Пріма

Волинський національний університет імені Лесі Українки
ORCID ID 0000-0002-3278-1900

Ірина Томашевська

Волинський національний університет імені Лесі Українки
ORCID ID 0000-0002-6853-387X

DOI 10.24139/2312-5993/2022.06/017-026

ФЕНОМЕНОЛОГІЯ ДИТЯЧОЇ ТВОРЧОСТІ: ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ

У статті розкриваються деякі аспекти феномена дитячої творчості. Визначено характерні особливості дитячої творчості (оригінальність, семантична гнучкість, образна адаптивна гнучкість, стихійна гнучкість) досліджено стадії її розвитку. З'ясовано погляди науковців на проблему використання зразка під час творчого процесу. Визначено творчий потенціал дитини як передумову творчості, як властивість, що дозволяє здійснювати діяльність творчого характеру, як інтегративну властивість, що характеризує міру можливостей дитини здійснювати творчу діяльність, визначає потребу, готовність і здатність до творчої самореалізації, а також забезпечує ефективну взаємодію особистості з іншими людьми та високу продуктивність діяльності. Констатовано, що структуру творчого потенціалу дитини ототожнюють із основними структурними компонентами дефініцій «творчість», «обдарованість». Визначено засоби розвитку творчого потенціалу: творчі завдання, дослідницько-пошукова діяльність, елементарне експериментування.

Ключові слова: *обдарованість, дитяча творчість, творчість, творчий потенціал дитини дошкільного віку, структура творчого потенціалу, творче мислення.*

Постановка проблеми Відповідно до стандарту дошкільної освіти – Базового компонента дошкільної освіти, проекту Концепції розвитку дошкільної освіти в Україні одним із головних завдань

сучасної дошкільної освіти є розкриття творчого потенціалу дитини-дошкільника, забезпечення доброзичливої, творчої атмосфери, створення умов для прояву задатків, ініціативності, самостійності, творчості, підготовка дошкільника до життя в суспільстві майбутнього (Базовий компонент дошкільної освіти, 2021). Стандартом дошкільної освіти передбачено перехід дошкільної освіти до креативних технологій виховання й навчання, модернізацію змісту дошкільної освіти через забезпечення різнобічного розвитку дітей дошкільного віку відповідно до їхніх нахилів, здібностей. Відтак, переосмислення пріоритетів, цілей і завдань навчання й виховання дітей дошкільного віку актуалізує питання становлення творчої особистості, виявлення та розвитку її здібностей, творчого потенціалу, дитячої творчості загалом.

Аналіз актуальних досліджень. У ракурсі порушеної проблеми фундаментальними є розвідки, що студіюються вітчизняною та зарубіжною наукою, а саме: дослідження проблем творчості (Т. Рібо та П. Енгельмейер. С. Грузенберг); творчих процесів (Я. Панамарьов, О. Матюшкіна); методологічні проблеми розвитку творчої особистості (С. Рубінштейн, Д. Богоявленська); діяльнісний підхід до формування творчості (Л. Виготський, О. Запорожець, С. Рубінштейн); дослідження творчого мислення (Н. Гавриш, Дж. Гілфорд, В. Келлер, А. Маслоу, О. Сухомлинський); характеристика творчих здібностей особистості (Л. Виготський, О. Дяченко, О. Кононко, С. Кулачківська, Г. Костюк, О. Музика, С. Рубінштейн); дитячої творчості (І. Біла, О. Запорожець, О. Кульчицька, І. Лернер, О. Семенов, Т. Піроженко); особливості розвитку творчої особистості на різних вікових етапах (Н. Бібік, І. Біла, О. Кульчицька, О. Савченко); розвиток творчих здібностей та обдарованості в період дошкільного дитинства (О. Дьяченко, О. Киричук, Л. Руденко, Л. Чорна, Т. Яценко); творчий потенціал особистості (Н. Кузьміна, В. Моляко, В. Рибалка) тощо. Однак порушена проблема досить актуальна і відкрита. Це спонукає до ґрунтовного опрацювання феноменології дитячої творчості у наукових дослідженнях.

Мета статті полягає в аналізі психолого-педагогічної літератури та теоретичному дослідженні окремих аспектів феномену дитячої творчості.

Методи дослідження. Під час дослідження було використано такі методи: аналіз наукової літератури з проблеми дослідження; систематизація, узагальнення, інтерпретаційно-аналітичний метод.

Виклад основного матеріалу. Передусім відзначимо, що феномени «творчість», «дитяча творчість» мають низку трактувань. Так,

Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології, 2022, № 6 (120)
в Українському педагогічному словнику С. Гончаренка «творчість» трактується як продуктивна діяльність людини, що здатна «породжувати якісно нові матеріальні та духовні цінності суспільного значення» (Гончаренко, 1997, с. 326). Автор зазначає, що важливою умовою суспільного культурного прогресу загалом і виховання кожної людини зокрема є розвиток творчого потенціалу в усіх видах діяльності. Відтак, на всіх рівнях освіти необхідно приділяти особливу увагу формуванню у здобувачів освіти глибокої і міцної системи знань; максимальній стимуляції самостійної діяльності; розвитку цілеспрямованості творчих пошуків дітей, стійких творчих інтересів, наполегливості при виконанні завдань творчого характеру. В Енциклопедії сучасної України «дитяча творчість» визначається як «активність дітей, що проявляється у прагненні втілювати свої вміння, знання та бажання у різних галузях мистецтва» (Енциклопедія сучасної України, 2015).

Вчені (І. Біла, О. Кульчицька, Б. Теплов, Є. Фльоріна та ін.) розуміють дитячу творчість як «створення дитиною суб'єктивно нового (значущого для неї) продукту – малюнка, гри, конструкції, оповідання, доповнення уже існуючого продукту невідомими раніше деталями, що по-новому характеризують інтерпретований образ: різні варіанти зображень, характеристик героїв, ситуацій, дій, рухів; застосування засвоєних раніше способів зображення або засобів виразності у новій ситуації; прояв ініціативи в усьому» (Біла, 2014).

Існує думка (Кульчицька, 2000), що дитяча творчість має певні характеристики (за Дж. Гілфордом та Е. Торренсоном), серед яких, зокрема, виокремлюються такі:

- оригінальність – здатність нестандартно розв'язувати проблеми, що виникли (в період дошкільного дитинства оригінальність проявляється в різних видах діяльності);

- семантична гнучкість – виражається у підвищеній чутливості до мовлення, здатності до мовленнєвої творчості (утворення нових слів, рим тощо);

- образна адаптивна гнучкість – здатність виділяти функції об'єкта таким чином, щоб побачити в ньому нові можливості; образна адаптивність є найтипівішою формою прояву творчості в дошкільному віці, оскільки дитина часто може помічати у предметах те, чого не бачать дорослі;

- стихійна гнучкість – здатність знаходити оригінальні ідеї у дещо обмеженій ситуації (Кульчицька, 2000, с. 11).

Зауважимо, стан творчості – це природний стан дитини-дошкільника. У ньому дитина перебуває як на заняттях, так і в повсякденному житті. Дошкільник створює оригінальні продукти, не схожі на інші зі своєї щоденної діяльності: малюнки, конструкції з будівельного матеріалу, рими, вірші, пластичні рухи, вироби з паперу, глини, пластиліну. Відмінність дитячої творчості від дорослої полягає в тому, що творчість дитини – суто суб'єктивна, це «творчість для себе». Особливість творчості дитини полягає в тому, що дошкільник у творчій праці самовдосконалюється, озброюється новими знаннями, вміннями та навичками, інтерпретує, змінює вже існуюче, отримує новий життєвий досвід. Відтак, дитина у стані творчості починає розуміти оточуючий світ, творити красу, використовувати сформований суспільний досвід.

У процесі аналізу психолого-педагогічних джерел (Ожеганова, 2001; Біла, 2014) нами виявлено протилежні позиції вчених щодо використання зразка в процесі дитячої творчості. Зокрема, Р. Стернберг наголошує на важливості для дитини наявності прикладів наслідування, необхідності присутності зразка творчої поведінки значимого для неї дорослого. При цьому вчений підкреслює, що творчі здібності розвиваються у випадку, коли дорослі показують дітям як треба виконувати ті чи інші дії, а не тоді, коли батьки або педагоги розказують дітям про необхідність їх формування та розвитку (Ожеганова, 2001, с. 77). Дослідниця психології дитячої творчості І. Біла цілком слушно зазначає, що існування дитячої творчості навряд чи можливе без використання зразків, без орієнтирів, без наслідування, без того, що «вже застигло раз і назавжди у певних нормах» (Біла, 2014, с. 8). На думку вченої, еволюція живих організмів в цілому є еволюцією перетворення, тобто репродукування. Онтогенез людини завжди проходить певний шлях розвитку: від наслідування до перетворення; від перетворення за допомогою методу спроб та помилок до перетворення за допомогою методу прогнозів і точних розрахунків. Іншими словами, дитяча творчість проходить етапи розвитку від репродукції до творчості часткової, від часткової – до повної. Тому педагогам важливо здійснити правильний прогноз щодо розвитку пізнавальної та творчої діяльності дошкільника; розрахувати її перехід від репродуктивного рівня до творчого через репродуктивно-творчий рівень.

І. Біла, вважаючи необхідним використання зразка у творчості, визначає певні стадії формування дитячої творчості (Біла, 2014, с. 11):

Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології, 2022, № 6 (120)
наслідування, творче наслідування, репродуктивна творчість,
справжня творчість (рис.1).

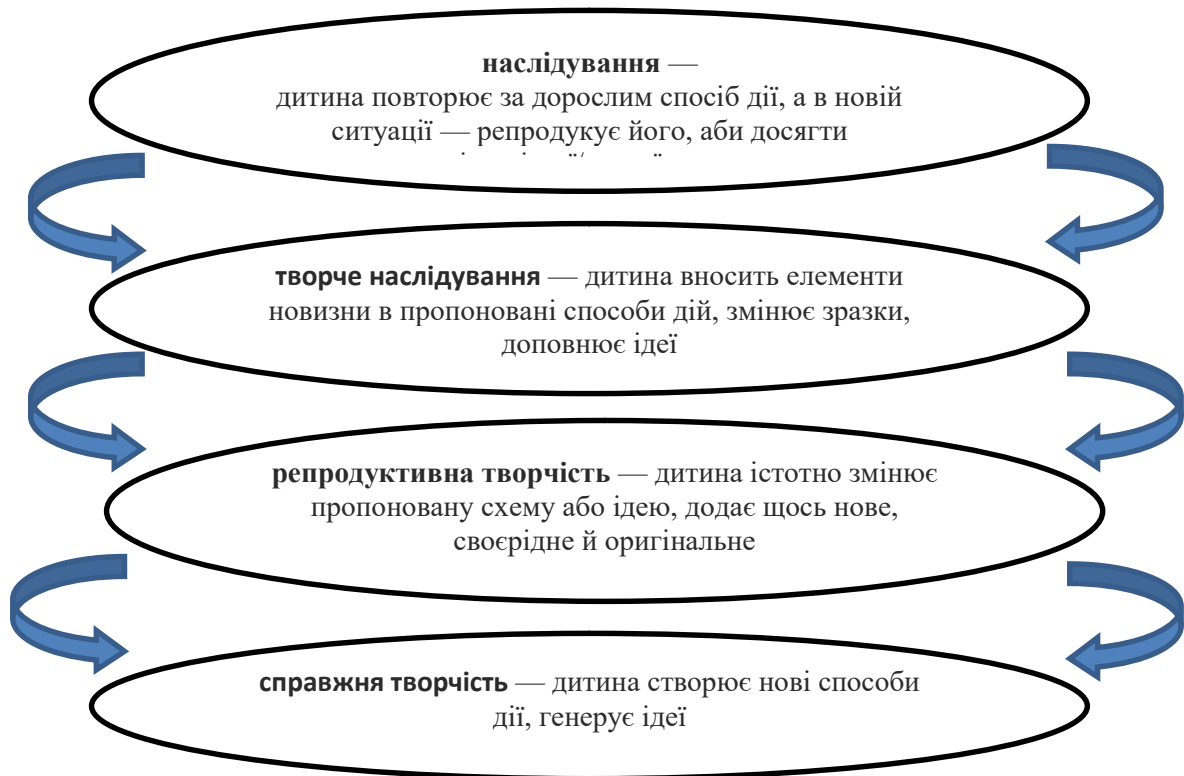

Рис. 1. Стадії формування дитячої творчості (за І. Білою)

Натомість, В. Кузьменко називає настанову значущих дорослих щодо способу виконання діяльності, здійснення розгорнутого інструктажу у роботі з дітьми, досконалість указівок, пояснень, засвоєння існуючих схем перетворення дійсності, відсутність практичної значущості продукту, що створила дитина, можливості його застосування у самостійній діяльності, брак проблемності у завданнях провідними чинниками гальмування творчості та винахідливості дітей (Кузьменко, 2011, с. 62).

На думку вчених (Д. Богоявленська, Л. Жук, О. Зазимко, Г. Костюк, О. Кульчицька, Н. Нестеренко та ін.), фундаментом розвитку творчості є обдарованість. При цьому конструктивною для нас позиція О. Кульчицької щодо визначення особливостей прояву обдарованості у період дитинства:

– *мотивованість інтересом, здивуванням і задоволенням*. Саме тут необхідно враховувати, що результат – продукт діяльності дитини має значущість саме для неї (тобто, суб'єктивно значущий), він (продукт) не має суспільного значення як результат діяльності дорослого;

– *гетерохронність*: творчі здібності дитини можуть проявитися в будь-якому віці (цей процес є індивідуальним), але з певною закономірністю: музичні, поетичні здібності проявляються найшвидше, причому дуже рано;

– *творчість може бути реальністю* – чіткою і у всьому зрозумілою, а *може бути потенційною формою*;

– *підсвідомий рівень*: дитина не може зрозуміти та пояснити, чому їй подобається саме цей вид діяльності;

– *прояв різних форм дисинхронії*, а саме: між середовищем (освітній заклад, а інколи і батьки) і непересічною особистістю дитини, творчо обдарованої, якій властиві загальний високий рівень розвитку психічних процесів (швидкість і гнучкість мислення, вміння швидко оцінювати ситуацію, високий рівень синтезу) (Кульчицька, 2014, с. 17).

Передумовою дитячої творчої діяльності та творчої обдарованості, за твердженням І. Білої (ми погоджуємося з цією думкою), є творчий потенціал – сукупність можливостей та засобів, що приводяться в дію, коли виникає необхідність розв'язання певних завдань, досягнення поставлених цілей. Творчий потенціал, творчі можливості, які є в кожній людині від народження, проявляються в різних сферах творчої діяльності дитини. Суттєвою вважаємо позицію В. Желанової щодо визначення творчого потенціалу дошкільника як «інтегративної властивості, що характеризує міру можливостей дитини здійснювати творчу діяльність, визначає потребу, готовність і здатність до творчої самореалізації, а також забезпечує ефективну взаємодію особистості з іншими людьми та високу продуктивність діяльності» (Желанова, 2016, с. 123).

Зазначимо, здійснений аналіз наукових джерел засвідчує, що структура творчого потенціалу дітей дошкільного віку – проблема, яку вчені порушували вкрай мало. Деякі психологи структуру творчого потенціалу дитини ототожнюють із основними структурними компонентами дефініцій «творчість», «обдарованість». Зокрема, О. Матюшкін виділяє такі компоненти обдарованості дитини: домінуюча роль пізнавальної мотивації, дослідницька творча активність, можливість досягнення оригінальних рішень, прогнозування, здатність до створення еталонів (Матюшкін, 1989, с. 30).

В. Желанова, на основі узагальнення напрацювань учених (С. Кулачківської, С. Ладивір, Т. Піроженко), виокремила такі складники творчого потенціалу дошкільника, а саме: перетворювально-предметний (сукупність знань, умінь, навичок, базових та спеціальних здібностей у художньо-творчій діяльності, пізнанні, мовленні), аксіологічний (інтереси, ідеали, переконання, ціннісні орієнтації); комунікативний (особистісні, морально-етичні якості), активність діяльності дитини.

На думку Л. Ярощук (Ярощук, 2016), для розвитку творчого потенціалу дітей необхідно розвивати їх морально-вольові якості, емоційну сферу та «озброювати» вихованців певними знаннями, вміннями, навичками, які потрібні для реалізації творчого потенціалу. У статті «Креативність як компонент творчого потенціалу особистості майбутнього школяра» науковиця зазначає, що саме знання, уміння та навички є основою формування креативної уяви, дитячої фантазії, творчості (Ярощук, 2016, с. 129).

Зауважимо, дошкільний вік нетривалий, але дуже активний і стрімкий період у житті людини. Провідним та найбільш доступним видом діяльності в цьому віці є гра. Вона є способом переробки отриманої з оточуючого середовища інформації, що відображає дитячі враження. Саме гра є індикатором, який допомагає виявити перші ознаки самостійності, креативу, творчості. У грі чітко проявляються особливості дитячого мислення й уяви, простежується здатність фантазувати, потреба в спілкуванні з однолітками та дорослими. Окрім того, гра здатна впливати на розвиток здібностей дитини, в тому числі і творчих. Цей вид діяльності є засобом розвитку різних творчих здібностей: образотворчих, мовленнєвих, музичних, математичних, організаторських тощо.

Для нас близьким є висновок В. Моляко про те, що формуванню дитячої творчості сприяє використання засобів, які зараджують «розвитку мисленнєвих дій, стратегічного мислення» (Моляко, 1978, с. 19). Таким засобом, зокрема, є розв'язання творчих завдань, вирішення проблемно-пошукових ситуацій. Творче мислення виникає, коли дитина потрапляє у проблемно-пошукову ситуацію. З цього приводу зазначається, що експериментальне моделювання таких ситуацій є одним із засобів творчого мислення, позаяк у процесі подолання особистісних конфліктів, які виникають під час неможливості стандартного вирішення проблемної ситуації, з'являється необхідність «активної особистісної самоперебудови» (Листопад, 2011).

На думку В. Гальченко, покращити ставлення дошкільника до оточуючого світу, розвивати творче мислення допомагають різні форми дослідницької діяльності, що мають пошуковий, творчий характер. Проблема, яку вирішує дитина, на перших порах є невимушеною. Згодом, вона захоплює дитину, спонукає її до активного пошуку, експериментування. Діти підходять до вирішення проблеми з легкістю, з певною розкутістю, оскільки їм не властива внутрішня критика, що притаманна дорослій людині, та у них немає необхідності створювати

суспільно цінний продукт. Невимушеність дитячого мислення стають «причиною легкого включення дошкільника у процес розв'язання творчих завдань» (Гальченко, 2011, с. 8).

Розвиток творчого мислення та творчого потенціалу відбувається за умови створення відповідного освітнього середовища, в якому перебуває дитина. Так, наприклад, сутність концепції розвитку творчої особистості, розробленої В. Моляко, полягає у здійсненні такого типу виховання дітей, яке було б органічно пов'язане із систематичним вирішенням різноманітних творчих завдань в умовах естетично збагаченого середовища.

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. Аналіз науково-педагогічної і психологічної літератури з проблем дитячої творчості дозволяє зробити висновок щодо багатоаспектності поглядів учених на природу, етапи, особливості, характеристику дитячої творчості, недостатню розробку питання щодо структури творчого потенціалу дітей дошкільного віку. Поза сумнівом, розвиток творчого потенціалу, творчого мислення має важливе значення для всебічного розвитку особистості, її реалізації у майбутньому. Формуванню творчої особистості дитини-дошкільника, розвитку його творчого потенціалу сприяє використання творчих завдань, проблемно-пошукових ситуацій, елементарної дослідницької діяльності. Узагальнено, що розвиток творчості дитини дошкільного віку багато в чому залежить від надання можливості дитині вільно взаємодіяти з оточуючими, організації освітнього предметно-просторового середовища в закладах дошкільної освіти. *Подальшого вивчення* потребують питання побудови освітнього процесу в сучасних закладах освіти дітей дошкільного віку щодо можливості самостійного вибору видів діяльності, способів реалізації творчих задумів, а також здійснення педагогічного супроводу розвитку творчого потенціалу дітей дошкільного віку.

ЛІТЕРАТУРА

- Базовий компонент дошкільної освіти (2021). Режим доступу: https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf (Bazovyi komponent doshkilnoi osvity (2021). Retrieved from https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/12.01/Pro_novu_redaktsiyu%20Bazovoho%20komponenta%20doshkilnoyi%20osvity.pdf).
- Біла, І. М. (2014) Психологія дитячої творчості. Київ: Фенікс. Режим доступу: <https://core.ac.uk/download/pdf/32309053.pdf> (Bila, I. M. (2014). Psykholohiia dytiachoi tvorchosti. Kyiv: Feniks. Retrieved from <https://core.ac.uk/download/pdf/32309053.pdf>).
- Гальченко, В. М. (2011). Психологічні чинники розвитку винахідливості у дітей дошкільного віку (автореф. дис...канд.психолог.наук : 19.00.07). Київ.

- (Halchenko, V. M. (2011). *Psykhologichni chynnyky rozvytku vynakhidlyvosti u ditei doshkilnoho viku* (avtoref. dys...kand.psykholoh. nauk : 19.00.07). Kyiv).
- Гончаренко, С. Г. (1997). Український педагогічний словник: довідкове видання. Київ : Либідь. (Honcharenko, S. H. (1997). *Ukrainskyi pedahohichnyi slovnyk: dovidkove vydannia*. Kyiv: Lybid).
- Желанова, В. В. (2016). Готовність майбутнього вихователя до розвитку творчого потенціалу дітей дошкільного віку: сутність і структура. *Науковий вісник ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота»*. Вип.1 (38). С.123-125. (Zhelanova, V. V. (2016). *Hotovnist maibutnoho vykhovatel'ia do rozvytku tvorchoho potentsialu ditei doshkilnoho viku: sutnist i struktura*. *Naukovyi visnyk uzhhorodskoho universytetu. Serii: «Pedahohika. Sotsialna robota»*. 1 (38). 123-125).
- Енциклопедія сучасної України, 2015. Режим доступу: <https://esu.com.ua/about.php> . (Entsyklopediia suchasnoi Ukrainy, 2015. (n.d.). Retrieved from <https://esu.com.ua/about.php>).
- Кузьменко, В. У. (2011). Діагностика винахідливості дошкільника: основні методи та результати вивчення *Обдарована дитина*. № 2. С. 60-65. (Kuzmenko, V. U. (2011). *Diahnostyka vynakhidlyvosti doshkilnyka: osnovni metody ta rezultaty vyvchennia Obdarovana dytyna*. 2. 60-65).
- Кульчицька, О. І. (2014). Психологічні особливості дітей дошкільного віку *Обдарована дитина*. № 4. С. 14–28. (Kulchytska, O. I. (2014). *Psykhologichni osoblyvosti ditei doshkilnoho viku Obdarovana dytyna*. 4. 14–28).
- Кульчицька О. І. (2000). Творчі здібності та особливості їх прояву в дитячому віці. *Обдарована дитина*. № 1. С. 10-14. Kulchytska O. I. (2000). *Tvorchi zdibnosti ta osoblyvosti yikh proiavu v dytiachomu vitsi*. *Obdarovana dytyna*. 1. 10-14.
- Листопад, О. (2011). Творчі завдання як засіб розвитку творчих здібностей старших дошкільників. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія : Педагогіка. Соціальна робота. Вип. 23. С. 78-81. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2011_23_31. (Lystopad, O. (2011). *Tvorchi zavdannia yak zasib rozvytku tvorchykh zdibnostei starshykh doshkilnykiv*. *Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu*. Serii : Pedahohika. Sotsialna robota. Scientific publication. 23.78-81. Retrieved from http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuped_2011_23_31).
- Матюшкин, А. М. (1989). Концепция творческой одаренности *Вопросы психологии*. № 6. С. 29-33. (Matiushkin, A. M. (1989). *Kontseptsyia tvorcheskoi odarennosti Voprosy psykholohyy*. 6. 29-33).
- Моляко, В. А. (1978). Психология творческой деятельности. Киев: Знание. (Moliako, V. A. (1978). *Psykhohyia tvorcheskoi deiatelnosti*. Kyev: Znanye).
- Ожиганова, Г. В. (2001). Діагностика і формування креативності у дітей в процесі навчальної діяльності. *Психологічний журнал*. Т. 22. № 2. С. 75-85. (Ozhyhanova, H. V. (2001). *Diahnostyka i formuvannia kreatyvnosti u ditei v protsesi navchalnoi diialnosti*. *Psykhologichnyi zhurnal*. 2. 75-85).
- Ярошук, Л. Г. (2016). Креативність як компонент творчого потенціалу особистості майбутнього школяра. *Вісник дніпропетровського університету імені альфреда нобеля. Серія «Педагогіка і психологія»*. Педагогічні науки. № 2 (12). С.128-133. (Yaroshchuk, L. H. (2016). *Kreatyvnist yak komponent tvorchoho potentsialu osobystosti maibutnoho shkoliara*. *Visnyk dniproperovskoho universytetu imeni alfreda nobelia. Serii «Pedahohika i psykholohiia»*. *Pedahohichni nauky*. 2 (12). 128-133).

SUMMARY

Prima Raisa, Tomashevskа Iryna. Phenomenology of children's creativity: theoretical aspects.

The article reveals some aspects of the phenomenon of children's creativity. The characteristic features of children's creativity (originality, semantic flexibility, figurative adaptive flexibility, spontaneous flexibility) are determined, and the stages of its development are investigated. The views of scientists on the problem of using a sample during the creative process have been clarified.

The creative potential of a child is defined as a prerequisite for creativity, as a property that allows to carry out creative activities, as an integrative property that characterizes the degree of a child's ability to carry out creative activities, determines the need, readiness and ability for creative self-realization, and also ensures effective interaction of the individual with other people and high productivity. It was established that the structure of a child's creative potential is identified with the main structural components of the definitions of "creativity", "giftedness" by highlighting the dominant role of cognitive motivation, research and creative activity, the ability to achieve original solutions, forecasting, and the ability to create benchmarks.

It was found that the formation of children's creativity is facilitated by the use of tools that contribute to the "development of mental actions, strategic thinking." Such means of development of creative potential are creative tasks, research activities, elementary experimentation. In general, the development of the creativity of a preschool child largely depends on giving the child the opportunity to freely interact with others, the organization of the educational subject-spatial environment in preschool education institutions.

Key words: *giftedness, children's creativity, creativity, creative potential of a preschool child, structure of creative potential, creative thinking.*